

ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан факультету міжнародних відносин і права

Віталій ТРЕТЬКО

2022 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Компаративістичні дослідження в освіті

Галузь знань – 01 Освіта/Педагогіка

Спеціальність – 011 Освітні, педагогічні науки

Рівень вищої освіти – Третій (освітньо-науковий)

Освітньо-наукова програма – Освітні, педагогічні науки

Обсяг дисципліни – 4 кредити ЄКТС

Шифр дисципліни – ОСП.03

Мова навчання – українська

Статус дисципліни – обов'язкова (дисципліна спеціальної підготовки)

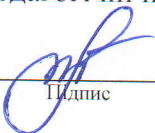
Факультет – міжнародних відносин і права

Кафедра – іншомовної освіти і міжкультурної комунікації

Форма навчання	Курс	Семестр	Обсяг дисципліни		Кількість годин						Курсовий проект	Курсова робота	Форма семестрового контролю	
			Кредити ЄКТС	Години	Аудиторні заняття					Самостійна робота, у т.ч. ІРС			Залік	Іспит
					Разом	Лекції	Лабораторні роботи	Практичні заняття	Семінарські заняття					
Д	1	2	4	120	54	18		36		66			-	+
З	1	2	4	120	12	4		8		108			-	+

Робоча програма складена на основі освітньої-наукової програми «Освітні, педагогічні науки» за спеціальністю 011 «Освітні, педагогічні науки»

Робоча програма складена

Підпис

д. пед. н., проф. Наталія БІДЮК
Вчений ступінь, звання, ініціали, прізвище

Схвалена на засіданні кафедри іншомовної освіти і міжкультурної комунікації

Протокол від 15 серпня 2022 р. № 2

Зав. кафедри

Підпис

Наталія БІДЮК
Ініціали, прізвище

Робоча програма розглянута та схвалена вченою радою факультету міжнародних відносин і права

Голова вченої ради факультету

Віталій ТРЕТЬКО

ВСТУП

Дисципліна «**Компаративістичні дослідження в освіті**» спрямована на формування системи знань та умінь пошуку загального й специфічного в освітньо-виховних системах різних країн, виявлення прогресивних (конструктивних) ідей та обґрунтування науково-методичних рекомендацій (напрямів) щодо удосконалення освітньо-виховного процесу у вітчизняному досвіді. Зміст дисципліни орієнтовано на: розширення фахового світогляду щодо історичного розвитку та взаємозв'язку педагогічної компаративістики з іншими науками; збагачення фахового потенціалу знаннями світових надбань і тенденцій розвитку освітньо-виховних систем у вітчизняному і зарубіжному досвіді; збагачення поняттєво-категоріального апарату; розуміння сутності та методології сучасного компаративістичного дослідження; набуття практичних умінь та навичок організації міждисциплінарного дослідження в галузі освіти/педагогіки з широким використанням автентичних джерел та інформаційних ресурсів; формування мотивації до компаративно-дослідницької діяльності в сфері освіти / педагогіки; розвиток творчого мислення, навичок міжособистісної взаємодії, організаційних, проєктувальних умінь; формування досвіду самостійного і творчого аналізу й оцінки соціально-педагогічних явищ в різних країнах; формування міжкультурної компетентності для здійснення науково-дослідної діяльності в умовах українського й світового освітнього простору.

Дисципліна викладається для здобувачів вищої освіти на денній і заочній формах навчання.

Пререквізити: філософія освіти та науки; академічна мовна культура дослідника; іноземна мова за академічним спрямуванням; інформаційні технології в наукових дослідженнях; виховні і дидактичні концепції в історичному вимірі.

Кореквізити: іноземна мова: іншомовна комунікація; методологічні засади педагогічних досліджень; педагогічна творчість, педагогічна (викладацька) практика.

Відповідно до освітньо-наукової програми дисципліна має забезпечити такі **компетентності**:

Загальні

ЗК 01 Здатність до абстрактного мислення, критичного аналізу та синтезу, порівняння педагогічних явищ.

ЗК 02. Здатність генерувати нові ідеї, виявляти, ставити та вирішувати комплексні дослідницькі і практичні завдання, розробляти та управляти педагогічними проєктами.

ЗК 03. Здатність здійснювати пошук, оброблення, аналіз, систематизацію інформації з різних джерел.

ЗК 04. Здатність проваджувати дослідницьку / інноваційну діяльність з дотриманням правил академічної доброчесності та професійної етики.

ЗК 07. Здатність до підготовки, організації та проведення наукових досліджень з використанням інформаційних технологій та засобів ІКТ.

Спеціальні (фахові)

ФК 03 Здатність розв'язувати комплексні проблеми в галузі освіти / педагогіки у процесі дослідницько-інноваційної та професійної діяльності, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних педагогічних знань;

ФК 04 Здатність розуміти, критично осмислювати та використовувати виховні та дидактичні концепції в науково-дослідницькій та педагогічній діяльності з урахуванням історичних освітніх традицій та сучасних новацій в педагогічній науці та практиці.

ФК 06 Здатність дотримуватися вимог академічної доброчесності та професійної етики в наукових дослідженнях та науково-педагогічній діяльності.

ФК 07 Здатність обґрунтовувати та використовувати методологію організації педагогічного дослідження, розробляти науково-методичні рекомендації щодо впровадження одержаних результатів.

ФК 08 Здатність здійснювати компаративні дослідження в галузі освіти / педагогіки, орієнтуватися в теоретико-методологічних концепціях зарубіжної і вітчизняної педагогічної освіти.

ФК 09 Здатність аналізувати і порівнювати педагогічні теорії, статистичні факти, явища освітньо-виховних систем зарубіжних країн, виявляти прогресивні (конструктивні) ідеї зарубіжного досвіду та використовувати світові надбання у розвитку освіти / педагогіки в Україні.

ФК 10. Здатність інтерпретувати результати педагогічного дослідження, оцінювати межі їх застосування, можливі ризики впровадження в освітньому й кроскультурному середовищі, розробляти напрями подальших досліджень.

Програмні результати навчання:

ПРН 01. Оперувати основними концепціями, теоріями філософії й методології сучасної педагогічної науки.

ПРН 02. Виокремлювати, систематизувати, аналізувати, розв'язувати, критично осмислювати, узагальнювати та прогнозувати значущі педагогічні проблеми з урахуванням історичних освітніх концепцій

та сучасних новацій в педагогічній науці та практиці.

ПРН 03. Вільно презентувати та обговорювати результати досліджень, проблеми сучасної системи освіти державною та іноземною мовами; кваліфіковано відображати результати досліджень у наукових публікаціях у провідних міжнародних наукових виданнях; здійснювати пошук, узагальнення та критичне осмислення наукової інформації іноземною мовою.

ПРН 05. Застосовувати програмні засоби і мультимедіа, електронні ресурси та засоби ІКТ у науково-педагогічній діяльності та проведенні наукових дослідженнях.

ПРН 07. Створювати та впроваджувати інноваційно-дослідницькі проєкти у галузі освіти / педагогіки; приймати відповідні рішення у непередбачуваних умовах, виявляти ініціативу і самостійність в різноманітних видах наукової діяльності; досягати поставленої мети з дотриманням вимог професійної етики та академічної доброчесності; генерувати нові ідеї під час розв'язання дослідницьких і практичних завдань в галузі освіти / педагогіки.

ПРН 08. Формулювати концепцію наукового дослідження, організувати інформаційний пошук, самостійний відбір і якісну обробку наукової інформації, емпіричних даних та їх інтерпретацію; організувати дослідницьку роботу з узагальнення педагогічного досвіду закладів освіти.

ПРН 09. Проводити компаративні дослідження в галузі освіти / педагогіки, орієнтуватися в теоретико-методологічних концепціях зарубіжної і вітчизняної педагогічної освіти; використовувати наукові та практичні досягнення з порівняльної педагогіки в науково-дослідницькій діяльності; володіти методологією міждисциплінарних компаративістичних досліджень з педагогіки з дотриманням вимог академічної доброчесності; оцінювати можливості й умови запозичення зарубіжного досвіду у вітчизняну освітню практику; вивчати, узагальнювати і впроваджувати у практику прогресивний вітчизняний і зарубіжний педагогічний досвід.

Мета дисципліни. Формування педагога-дослідника нової генерації, який володіє методологією порівняльно-педагогічного дослідження, зокрема здатен виявляти і порівнювати особливості й закономірності розвитку освітньо-виховних систем різних країн з метою обґрунтування конструктивних ідей зарубіжного досвіду та їх творчого впровадження у вітчизняну освітню практику.

Предмет дисципліни. Порівняльно-педагогічні студії.

Завдання дисципліни. Формування системи знань та умінь пошуку загального й специфічного в освітньо-виховних системах різних країн, виявлення прогресивних (конструктивних) ідей та обґрунтування науково-методичних рекомендацій (напрямів) щодо удосконалення освітньо-виховного процесу у вітчизняному досвіді.

Результати навчання. Формування у здобувачів здатності *орієнтуватися* в теоретико-методологічних концепціях зарубіжної і вітчизняної педагогічної освіти, визначати механізми пізнання педагогічної дійсності; здійснювати аналіз та систематизацію джерельної бази освітніх систем різних країн світу з метою виявлення глобальних закономірностей і тенденцій розвитку освіти та врахування їх специфіки у вітчизняній освіті / педагогіці; *виявляти* суперечності і тенденції сучасного та перспективного розвитку вітчизняної освіти на основі аналізу досягнень і недоліків у зарубіжному педагогічному досвіді; *аналізувати і порівнювати* освітньо-виховні системи країн різних континентів, педагогічні теорії, статистичні факти, явища; *узагальнювати і* робити висновки про стан розвитку зарубіжних освітньо-виховних систем; *визначати* можливості і умови запозичення зарубіжного досвіду у вітчизняну освітню практику; *розробляти та використовувати* уніфіковані, науково обґрунтовані критерії об'єктивного порівняння систем освіти різних країн (виявлення досягнень і недоліків, специфічних відмінностей та подібних рис); *здійснювати* наукові дослідження з актуальних проблем педагогічної компаративістики; *розробляти* науково-обґрунтовані пропозиції щодо можливих шляхів упровадження результатів міждисциплінарних педагогічних досліджень в освітню практику України; *самовдосконалювати* набуті знання й уміння для успішної реалізації науково-педагогічного потенціалу із професійною метою.

3. СТРУКТУРА І ЗМІСТ РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

3.1. Структура залікових кредитів дисципліни

Назва теми	Кількість годин					
	лекції	практичні	СРС	лекції	практичні	СРС
Тема 1. Педагогічна компаративістика як самостійна галузь наукового знання. Зв'язок з іншими науками. Предметне поле, ключові поняття, цілі, завдання педагогічної компаративістики.	2	4	6	1	2	9
Тема 2. Історичні етапи розвитку педагогічної компаративістики.	2	4	6	1	2	9
Тема 3. Методологія компаративістичних досліджень в галузі освіти / педагогіки. Наукова та академічна доброчесність в світовому науково-педагогічному просторі.	2	4	7	1	2	12
Тема 4. Планування й організація компаративно-педагогічних досліджень.	2	4	7			12
Тема 5. Сучасні тенденції розвитку освітньо-виховних систем: глобальний, європейський та національний виміри	2	4	7			12
Тема 6. Забезпечення якості освіти: світовий, європейський, національний та інституційний виміри.	2	4	7			12
Тема 7. Модернізація та стандартизація систем вищої освіти: зарубіжний та український досвід.	2	4	8			13
Тема 8. Критерії порівняння освітньо-виховних систем	2	4	8			13
Тема 9. Обґрунтування науково-методичних рекомендацій щодо використання прогресивних (конструктивних) ідей зарубіжного досвіду у практичній діяльності	2	4	10	1	2	16
Разом за 1 семестр:	18	36	66	4	8	108

3.2. Програма навчальної дисципліни

3.2.1. Зміст лекційного курсу

денна форма навчання

Номер лекції	Перелік тем лекцій, їх анотації	Кількість годин
1	Педагогічна компаративістика як самостійна галузь наукового знання. Зв'язок з іншими науками. Предметне поле, ключові поняття, цілі, завдання педагогічної компаративістики. О: [1; 6; 7; 12; 18]; Д: [18; 19; 31]	2
2	Історичні етапи розвитку педагогічної компаративістики. О: [1;2; 6; 7; 12; 18]; Д: [12; 18, 19; 31]	2
3	Методологія компаративістичних досліджень в галузі освіти / педагогіки. Наукова та академічна доброчесність в світовому науково-педагогічному просторі. О: [1;3;5; 6; 13; 14; 16; 17; Д: [12; 18, 19; 24-27; 32]	2
4	Планування й організація компаративно-педагогічних досліджень. О: [1;3;5; 6; 13; 14; 16; 17; Д: [12; 18, 19; 24-27; 32]	2
5	Сучасні тенденції розвитку освітньо-виховних систем: глобальний,	2

	європейський та національний виміри О: [1; 6; 7; 10; 12; 18; 19; 20]; Д: [5-11; 16-23]	
6	Забезпечення якості освіти: світовий, європейський, національний та інституційний виміри. О: [8; 11; 12]; Д: [13; 22; 23]	2
7	Модернізація та стандартизація систем вищої освіти: рубіжний та український досвід. О: [1; 6; 7; 8; 10; 12; 18; 19; 20]; Д: [5-11; 16-23]	2
8	Критерії порівняння освітньо-виховних систем О: [1; 6; 7; 10; 12; 18; 19; 20]; Д: [5-11; 16-23]	2
9	Обґрунтування науково-методичних рекомендацій щодо використання прогресивних (конструктивних) ідей зарубіжного досвіду у практичній діяльності О: [1; 6; 7; 12; 18]; Д: [18; 19; 31]	2
Разом за 1 семестр:		18

3.2.2. Зміст лекційного курсу заочна форма навчання

Номер лекції	Перелік тем лекцій, їх анотації	Кількість годин
1	Педагогічна компаративістика як самостійна галузь наукового знання. Зв'язок з іншими науками. Предметне поле, ключові поняття, цілі, завдання педагогічної компаративістики. Історичні етапи розвитку педагогічної компаративістики. О: [1; 6; 7; 12; 18]; Д: [18; 19; 31]	2
2	Методологія компаративістичних досліджень в галузі освіти / педагогіки. Наукова та академічна доброчесність в світовому науково-педагогічному просторі. Обґрунтування науково-методичних рекомендацій щодо використання прогресивних (конструктивних) ідей зарубіжного досвіду у практичній діяльності О: [1;3;5; 6; 7; 12; 13; 14; 16; 17; 18] Д: [12; 18, 19; 24-27; 31; 32]	2
Разом за 1 семестр:		4

3.2.3. Зміст практичних (семінарських) занять денна форма навчання

№ з/п	Перелік тем практичних занять	Кількість годин
1	Мета і завдання педагогічної компаративістики, її місце в структурі педагогічної науки. Основні категорії. О: [1; 6; 7; 12; 18]; Д: [18; 19; 31]	2
2	Становлення та розвиток педагогічної компаративістики в різні історичні періоди у світі. Видатні персоналії в галузі педагогічної компаративістики О: [1;2; 6; 7; 12; 18]; Д: [12; 18, 19; 31]	2
3	Зародження компаративістичних студій в Україні. О: [1;2; 6; 7; 12; 18]; Д: [12; 18, 19; 31]	2
4	Методи порівняльно-педагогічних досліджень. Аналіз теорій і концепцій міждисциплінарних досліджень в галузі освіти /педагогіки. О: [1;3;5; 6; 13; 14; 16; 17; Д: [12; 18, 19; 24-27; 32]	2
5	Наукова та академічна доброчесність.[5-17]	2
6	Компаративно-педагогічні дослідження в освіті. Актуальність проблематики досліджень. [1;3;5; 6; 13; 14; 16; 17; Д: [12; 18, 19; 24-27; 32]	2
7	Науковий апарат. Обґрунтування теми і задуму наукового дослідження. Джерельна база. Структура компаративно-педагогічних досліджень. Етапи роботи. [1;3;5; 6; 13; 14; 16; 17; Д: [12; 18, 19; 24-27; 32]	2

8	Сучасний стан, проблеми та перспективи розвитку освітньо-виховних континентальних систем (США, Канада, ЄС, Китай, Японія, Австралія). О: [1; 6; 7; 10; 12; 18; 19; 20]; Д: [5-11; 16-23]	4
9	Глобальні, національні та локальні особливості освітньо-виховних європейських систем О: [1; 6; 7; 10; 12; 18; 19; 20]; Д: [5-11; 16-23]	2
10	Шляхи забезпечення якості освіти в європейському та світовому досвіді. О: [1; 6; 7; 10; 12; 18; 19; 20]; Д: [5-11; 16-23]	2
11	Проблеми оцінювання якості освіти в Україні. О: [1; 6; 7; 10; 12; 18; 19; 20];Д: [5-11; 16-23]	2
12	Основні напрями реформування вищої освіти в розвинених країнах світу. О: [1; 6; 7; 10; 12; 18; 19; 20]; Д: [5-11; 16-23]	2
13	Стандартизація вищої освіти в різних країнах. О: [1; 6; 7; 10; 12; 18; 19; 20]; Д: [5-11; 16-23]	2
14	Обґрунтування критеріїв порівняння освітньо-виховних систем в світі та Україні. О: [1; 6; 7; 10; 12; 18; 19; 20];Д: [5-11; 16-23]	2
15	Рівні (макрорівень, мезорівень та мікрорівень) та напрями порівняння освітньо-виховних систем. О: [1; 6; 7; 10; 12; 18; 19; 20];Д: [5-11; 16-23]	2
16	Розроблення науково-методичних рекомендацій щодо використання прогресивних (конструктивних) ідей зарубіжного досвіду у практичній діяльності. О: [1; 6; 7; 12; 18]; Д: [18; 19; 31]	2
17	Презентування і захист науково-дослідницького завдання. О: [1; 6; 7; 12; 18]; Д: [18; 19; 31]	2
Разом за 1 семестр		36

3.2.4. Зміст практичних (семінарських) занять заочна форма навчання

№ з/п	Перелік тем лекцій, їх анотації	Кількість годин
1	Мета і завдання педагогічної компаративістики, її місце в структурі педагогічної науки. Основні категорії. Становлення та розвиток педагогічної компаративістики в різні історичні періоди у світі. Видатні персоналії в галузі педагогічної компаративістики О: [1; 6; 7; 12; 18]; Д: [18; 19; 31]	2
2	Методи порівняльно-педагогічних досліджень. Аналіз теорій і концепцій міждисциплінарних досліджень в галузі освіти /педагогіки. Наукова та академічна добросовісність. О: [1;3;5; 6; 7; 12; 13; 14: 16: 17; 18] Д: [12; 18, 19; 24-27; 31; 32]	2
3	Компаративно-педагогічні дослідження в освіті. Актуальність проблематики досліджень. Науковий апарат. Обґрунтування теми і задуму наукового дослідження. Джерельна база. Структура компаративно-педагогічних досліджень. Етапи роботи. О: [1;3;5; 6; 13; 14: 16: 17; Д: [12; 18, 19; 24-27; 32]	2
4	Розроблення науково-методичних рекомендацій щодо використання прогресивних (конструктивних) ідей зарубіжного досвіду у практичній діяльності. Презентування і захист науково-дослідницького завдання. О: [1; 6; 7; 12; 18]; Д: [18; 19; 31]	2
Разом за 1 семестр		8

3.2.5. Зміст самостійної (у т.ч. індивідуальної) роботи денна форма навчання

Самостійна робота здобувачів денної форми навчання полягає у систематичному опрацюванні матеріалу лекцій, підготовці до семінарських занять з теоретичного матеріалу, виконання індивідуальних завдань. Керівництво самостійною роботою здійснює викладач згідно з розкладом консультацій.

Номер тижня	Вид самостійної роботи	Кількість годин
1	Опрацювання матеріалу лекції	
2	Підготовка до семінарського заняття 1	6
3	Опрацювання матеріалу лекції	
4	Підготовка до семінарського заняття 2	6
5	Опрацювання матеріалу лекції	
6	Підготовка до семінарського заняття 3	7
7	Опрацювання матеріалу лекції	
8	Підготовка до семінарського заняття 4	7
9	Опрацювання матеріалу лекції	
10	Підготовка до семінарського заняття 5	7
11	Опрацювання матеріалу лекції	
12	Підготовка до семінарського заняття 6	7
13	Опрацювання матеріалу лекції	
14	Підготовка до семінарського заняття 7	8
15	Опрацювання матеріалу лекції	
16	Підготовка до семінарського заняття 8	8
17	Опрацювання матеріалу лекції	
18	Підготовка до семінарського заняття 9	10
Разом за 1 семестр:		66

3.2.6. Зміст самостійної (у т.ч. індивідуальної) роботи заочна форма навчання

Самостійна робота здобувачів заочної форми навчання полягає в опрацюванні теоретичного матеріалу лекцій, підготовці до семінарських занять і виконанні індивідуального завдання. Керівництво самостійною роботою здійснює викладач згідно з розкладом консультацій.

Номер тижня	Вид самостійної роботи	Кількість годин
1	Опрацювання теоретичного матеріалу	28
2	Підготовка до семінарських занять	22
3	Виконання індивідуального завдання	58
Разом за 1 семестр:		108

4. ТЕХНОЛОГІЇ ТА МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Під час викладання дисципліни використовуються такі форми, методи, технології і засоби навчання: інтерактивна лекція-дискусія з елементами проблемності, практичне заняття, бесіда, мозковий штурм, самостійна робота; інформаційно-комп'ютерні технології (сервіс для проведення онлайн конференцій Zoom, модульне об'єктно-орієнтоване навчальне середовище Moodle, платформа YouTube), мультимедіапрезентація.

5. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Кожний вид роботи з дисципліни оцінюється за **чотирибальною** шкалою. Семестрова підсумкова оцінка визначається як середньозважена з усіх видів навчальної роботи, виконаних і зданих **позитивно** з урахуванням коефіцієнта вагомості і встановлюється в автоматизованому режимі після внесення викладачем усіх оцінок до електронного журналу. При оцінюванні знань здобувачів використовуються різні засоби контролю, зокрема: усне опитування; доповідь, наукові праці, мультимедіа презентація результатів індивідуальних досліджень (завдань). При виведенні підсумкової семестрової оцінки враховуються результати як поточного контролю, так і підсумкового контрольного заходу, який проводиться усним опитуванням з усього матеріалу дисципліни. Семестрова підсумкова оцінка визначається як середньозважена з усіх видів навчальної роботи, виконаних і зданих позитивно з урахуванням коефіцієнта вагомості.

Структурування дисципліни за видами робіт і оцінювання результатів навчання здобувачів денної форми навчання у семестрі за ваговими коефіцієнтами

Аудиторна робота	Самостійна робота	Підсумковий контрольний захід
Практичні заняття	Індивідуальні завдання	Іспит
0,4	0,2	0,4

Структурування дисципліни за видами робіт і оцінювання результатів навчання здобувачів заочної форми навчання у семестрі за ваговими коефіцієнтами

Аудиторна робота	Самостійна робота	Підсумковий контрольний захід
Практичні заняття	Індивідуальні завдання	Іспит
0,3	0,3	0,4

Підсумкова семестрова оцінка виставляється, якщо середньозважений бал, який отримав здобувач з дисципліни, знаходиться в межах від 3,00 до 5,00 балів. При цьому за вітчизняною шкалою ставиться «зараховано», а за шкалою ЄКТС – буквене позначення оцінки, що відповідає набраній здобувачем кількості балів.

Співвідношення вітчизняної шкали оцінювання і шкали оцінювання ЄКТС

Оцінка ЄКТС	Інституцій на шкала балів	Інституцій на оцінка	Критерії оцінювання	
A	4,75-5,00	5	Зараховано	Відмінно – глибоке і повне опанування навчального матеріалу і виявлення відповідних умінь та навиків.
B	4,25-4,74	4		Добре – повне знання навчального матеріалу з кількома незначними помилками.
C	3,75-4,24	4		Добре – в загальному правильна відповідь з двома-трьома суттєвими помилками.
D	3,25-3,74	3		Задовільно – неповне опанування програмного матеріалу, але достатне для практичної діяльності за професією.
E	3,00-3,24	3		Задовільно – неповне опанування програмного матеріалу, що задовольняє мінімальні критерії оцінювання
FX	2,00-2,99	2	Незараховано	Незадовільно – безсистемність одержаних знань і неможливість продовжити навчання без додаткових знань з дисципліни
F	0,00-1,99	2		Незадовільно – необхідна серйозна подальша робота і повторне вивчення дисципліни.

Питання для підсумкового контролю з дисципліни

1. Педагогічна компаративістика як самостійна галузь педагогічної науки.
2. Предметне поле, ключові поняття, цілі, завдання педагогічної компаративістики.
3. Зв'язок педагогічної компаративістики з іншими науками.
4. Становлення та розвиток педагогічної компаративістики в різні історичні періоди у світі.
5. Сучасні тенденції розвитку педагогічної компаративістики в Україні.
6. Видатні персоналії в галузі педагогічної компаративістики.
7. Актуальні проблеми досліджень у галузі педагогічної компаративістики.
8. Методи і джерельна база порівняльно-педагогічних досліджень.

9. Теорії і концепції міждисциплінарних досліджень в галузі освіти /педагогіки.
10. Наукова та академічна доброчесність у педагогічній компаративістиці.
11. Планування й організація компаративно-педагогічних досліджень.
12. Глобальні, національні та локальні особливості освітньо-виховних систем (континентальні та європейські).
13. Система освіти США,
14. Система освіти Канади.
15. Система освіти Австрії.
16. Система освіти Великої Британії.
17. Система освіти Франції.
18. Система освіти Німеччини.
19. Система освіти Польщі.
20. Система освіти Угорщина.
21. Філософія освіти Китаю.
22. Система освіти Японії.
23. Система освіти Австралії.
24. Система освіти Скандинавії.
25. Напрями діяльності міжнародних культурно-освітніх організацій.
26. Забезпечення якості освіти в світі та Україні.
27. Основні напрями реформування вищої освіти в розвинених країнах світу та Україні.
28. Стандартизація вищої освіти в різних країнах.
29. Критерії порівняння освітньо-виховних систем.
30. Шляхи використання прогресивного зарубіжного педагогічного досвіду в Україні.

Рекомендована література

Основна

1. Будник О. Б. (2019). Порівняльна педагогіка: навчальний посібник [для студентів спеціальності 013 Початкова освіта]. 2-ге вид., доп і переробл. Івано-Франківськ: Видавець Кушнір Г.М.
2. Коляда Н.М. Педагогічна історіографія як складник історико-педагогічного дослідження. DOI: <https://doi.org/10.32405/2663-5739-2018-1-39-46>
3. Лавриченко, Н. (2006) Методологічні аспекти порівняльно-педагогічних досліджень. Шлях освіти, 2, 17-26.
4. Локшина, О. І. (2019) Компетентнісна освіта в Європейському Союзі – від ідеї до практики Життєва компетентність у контексті діалогу педагогічних культур: Україна – країни Європейського Союзу. с. 20-36. <http://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/722645>
5. Методологічні засади педагогічного дослідження : монографія (2013) Авт. кол. : Є. М. Хриков, О. В. Адаменко, В. С. Курило та ін. ; за заг. ред. В. С. Курила, Є. М. Хрикова. Луганськ : Вид-во ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка».
6. Порівняльна педагогіка: методологічні орієнтири українських компаративістів (2015) : хрестоматія / авторський колектив. За ред. О.І. Локшиної. К.: Педагогічна думка. <http://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/714839>
7. Бідюк, Н., Гомонюк, О., Купчишина, В., Сердюк, Ю. (2017). Порівняльна педагогіка в схемах і таблицях : навч. посіб. Хмельницький : ХНУ.
8. Сбруєва, А. А. (2004) Тенденції реформування середньої освіти розвинених англomовних країн в контексті глобалізації (90-ті рр. ХХ – початок ХХІ ст.) : монографія. Суми : ВАТ «Сумська обласна друкарня»; Видавництво «Козацький вал».
9. Сбруєва, А. А. (2013). Порівняльна педагогіка : навч. пос. Вид. 3. Суми : Університетська книга.
10. Сбруєва, А. А., Чистякова, І. А., Самойлова, Ю. І. (2019). Організаційно- педагогічні засади діяльності інноваційних шкільних меж Великої Британії та США. Суми: СумДПУ імені А. С. Макаренка. URL: https://scholar.google.com.ua/citations?hl=ru&user=YBR7gMcAAAAJ&view_op=list_works&sortby=pubdate
11. Сбруєва, А. А., Єременко, І. В. (2019). Формування європейського виміру забезпечення якості вищої освіти в контексті інтернаціоналізації освітнього простору. СумДПУ імені АС Макаренка. URL: https://scholar.google.com.ua/citations?hl=ru&user=YBR7gMcAAAAJ&view_op=list_works&sortby=pubdate.

- 12.Сбруєва, А. А. Порівняльна педагогіка вищої школи: національний, європейський та глобальний контексти : навчальний посібник. Суми.
- 13.Сисоєва, С.О., Кристопчук, Т.Є. (2013) Методологія науково-педагогічних досліджень: Підручник Рівне: Волинські обереги.
- 14.Староста В.І., Товканець Г.В. (2015) Методологія та методи науково-педагогічних досліджень: навчально-методичний посібник. Мукачево: МДУ
- 15.Хриков, Є.М. (2015) Аналіз стану дослідженості наукової проблеми у галузі порівняльної педагогіки. Український педагогічний журнал,4, 57-64.
- 16.Хриков, Є.М. (2017) Методологія педагогічного дослідження: монографія. Х.: ФОП Панов А. М.
- 17.Цюра, С. (2013) Особливості методології порівняльних досліджень. Порівняльно-педагогічні студії, 2–3, 7–13.
- 18.Чепіль, М. М. (2014) Порівняльна педагогіка : навч. посіб. К. : Академвидав.
- 19.Tatto, M. T., Burn, K., Menter, I., Mutton, T., & Thompson, I. (2018). Learning to teach in England and the United States: The evolution of policy and practice. New York, NY: Routledge.
- 20.Teichler, U. (2017) Internationalisation Trends in Higher Education and the Changing Role of International Student Mobility. Journal of international Mobility, 5, 177-216.

Додаткова

1. Закон України “Про освіту” від 05.09.2017 року № 2145-VIII. Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>
2. Закон України «Про вищу освіту» від 01.07.14 р. № 1556-VII. Голос України» від 06 серпня 2014 р. № 148. (зі змінами).
3. Про затвердження Національної рамки кваліфікацій, Постанова Кабінету міністрів України від 23.11.2011 р., №1341.
4. Біда, О. А., Кучай, О. В., Кучай, Т. П., Бідюк, Н. М. (2021). Теоретичні і методичні засади підготовки майбутніх учителів початкових класів у закладах вищої освіти Японії та країн Європейського Союзу (на прикладі Польщі) : монографія. Черкаси: видавець ФОП Бідюк Є.І.
5. Бідюк Н. М., Третьюко В. В. (2021) Підготовка докторів філософії в галузі освіти: досвід Великої Британії. *Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання у підготовці фахівців: методологія, теорія, досвід, проблеми* : збірник наукових праць, 60, 345-353. DOI: 10.31652/2412-1142-2021-60-345-352
6. Бідюк, Н. М. (2019) Кореляція внутрішньої мовної політики США в епоху глобальної комунікації. Освіта для миру = Edukacja dla pokoju : зб. наук. праць : у 2 т. / редкол.: Кремень В. Г., Коцур В. П., Ничкало Н. Г., Шльосек Ф. та ін. К.: Вид-во ТОВ «Юрка Любченка», Т.2. С. 575–589.
7. Бідюк, Н. М. (2018). Дистанційне навчання в системі післядипломної освіти Німеччини. Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання в підготовці фахівців: методологія, теорія, досвід, проблеми. 50. С. 223-227.
8. Локшина, О. І. (2018) Джерельна база досліджень із порівняльної педагогіки в умовах трансформаційних процесів в освіті. Джерела та історіографія про трансформаційні процеси в освітньому просторі України (1991–2017). Матеріали Всеукраїнського наук.-практ. Семінару ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського, (сс. 20-21) м. Київ, Україна. Режим доступу: <http://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/714113>
9. Локшина, О. І. (2018) До питання про використання зарубіжного досвіду: генеза методологічних підходів. Розвиток порівняльної професійної педагогіки у контексті глобалізаційних та інтеграційних процесів. Матеріали тез доп. VII міжнар. наук.-методол. семінару «Термінова поліграфія», (сс. 8-9) м. Київ – м. Хмельницький, Україна. <http://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/713996>
- 10.Локшина, О. І. (2018) Політика ЄС з розвитку науки та інновацій: орієнтири для України In: Імплементация європейських стандартів в українські освітні дослідження. Матеріали II Міжнародної наукової конференції Української асоціації дослідників освіти (15.06.2018 р., м Київ) «Трек-ЛТД», м. Київ – м. Дрогобич, Україна, стор. 90-93. <http://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/714275>
- 11.Локшина, О. І. (2018). Стратегічні орієнтири розвитку освіти: світовий вимір. Анотовані результати науково-дослідної роботи Інституту педагогіки НАПН України за 2018 рік (сс. 74-75). Педагогічна думка, м. Київ, Україна. <http://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/713934>
- 12.Ничкало Н. (2011). Порівняльна професійна педагогіка як галузь педагогічного знання. Порівняльна професійна педагогіка. Режим доступу: <http://www.khmnmu.edu.ua/root/res/2-7001-11.pdf>

- 13.Сбруєва, А. А. (2015) Єроінтеграційні процеси у сфері вищої освіти: механізми управління та виміри змін. Теорії та технології інноваційного розвитку вищої освіти: глобальний і регіональний контексти : монографія. За ред. А.А. Сбруєвої. Суми : Вид-во СумДПУ імені А.С. Макаренка, С. 31 – 52.
- 14.Сбруєва, А. А. (2015) Розвиток вищої освіти в умовах глобальної фінансово-економічної кризи: європейський та американський контексти В кн.:Теорії та технології інноваційного розвитку вищої освіти: глобальний і регіональний контексти : монографія / за ред. А.А. Сбруєвої. (сс. 10 – 31). Суми : Вид-во СумДПУ імені А.С. Макаренка.
- 15.Чистякова, І. А. (2015) Особливості формування готовності викладача вищої школи до роботи в умовах інтернаціоналізації освітнього простору. Педагогічні науки : теорія, історія, інноваційні технології, 6 (50), С. 461–476. Режим доступу: <http://library.sspu.sumy.ua/>; <http://www.irbis-nbuv.gov.ua/>.
- 16.Bartram, B. (2020) Exploring International and Comparative Education. In C.A. Simon & S. Ward A Student's Guide to Education Studies, London: Routledge, pp. 87-97. DOI:10.4324/9780429297212-11
- 17.Bidyuk N. (2016) Higher education globalization in the context of American guidelines. Comparative Professional Pedagogy. 4. 7–14.
- 18.Broadfoot, P. (2000) Comparative Education for the 21st Century: Retrospect and prospect. Comparative Education, Vol. 36, No. 3, Special Number (23): Comparative Education for the Twenty-First Century (Aug., 2000), 357-371. DOI:10.1080/03050060050129036
- 19.Cowen, R. (2020) Changing comparative education: interpreting foreigners, routinising research, and writing history, Comparative Education, 56 (1), 127-141, DOI: 10.1080/03050068.2020.1714332
- 20.EC European Commission. (2011) Report of Mapping Exercise on Doctoral Training in Europe 'Towards a Common Approach'. [https://eurlex.europa.eu/legal-content/GA/TXT/?uri=CELEX:52015XG1215\(02\)](https://eurlex.europa.eu/legal-content/GA/TXT/?uri=CELEX:52015XG1215(02))
- 21.EC (European Commission). (2021). Council Resolution on a strategic framework for European cooperation in education and training towards the European Education Area and beyond (2021-2030). [https://eurlex.europa.eu/legal-content/EN/ALL/?uri=CELEX:32021G0226\(01\)](https://eurlex.europa.eu/legal-content/EN/ALL/?uri=CELEX:32021G0226(01))
- 22.EC/EACEA/Eurydice. (2018). The European Higher Education Area in 2018: Bologna Process Implementation Report. Luxembourg: Publications Office of the European Union.
- 23.European Policy Cooperation (ET2020 framework). (2020). The strategic framework for European cooperation in education and training ("ET 2020") is a forum allowing Member States to exchange best practices and learn from each other. Retrieved from: https://ec.europa.eu/education/policies/european-policy-cooperation/et2020-framework_en
- 24.Khakpour, A. (2012) Methodology of comparative studies in education Contemporary Educational Researches Journal 1, P. 20-26.
- 25.Klees, S. J. (2008) Reflections on Theory, Method, and Practice in Comparative and International Education Comparative Education Review, 52 (3), 301-328. <https://doi.org/10.1086/589978>
- 26.Lauterbach, U., Mitter W. (1998) Theory and methodology of international comparisons. Luxembourg: Office for Official Publications of the European Communities. URL: www.cedefop.europa.eu > RR1_Lauterbach
- 27.Manjari, A. 5 Important Methods Used For Studying Comparative Education <https://www.shareyouessays.com/knowledge/what-are-the-different-methods-used-for-study-of-comparative-education-answered/115571>
- 28.Manzon M. (2020) Towards a comparative history of comparative education a personal journey, Comparative Education, 56 (1), 96-110, DOI: 10.1080/03050068.2019.1701251
- 29.Noah, H. J. (1998) Doing comparative education: Three decades of collaboration. Hong Kong University, Comparative Education Research Centre.
- 30.Origins and Traditions in Comparative Education. (2019) Edited by Maria Manzon. Routledge.
- 31.Powell J. J. W. (2020) Comparative education in an age of competition and collaboration, Comparative Education, 56 (1), 57-78, DOI: 10.1080/03050068.2019.1701248
- 32.Takayama, K. (2020) An invitation to 'negative' comparative education, Comparative Education, 56(1), 79-95, DOI: 10.1080/03050068.20

Інформаційні ресурси

1. Сайт Міністерства освіти і науки України. – Режим доступу : <http://mon.gov.ua>
2. Сайт Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського. – Режим доступу : <http://www.nbuv.gov.ua>
3. Сайт Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського. – Режим доступу : <http://www.dnpb.gov.ua>
4. Сайт Національної парламентської бібліотеки України. – Режим доступу : <http://www.nplu.org>

5. Сайт Електронної бібліотеки Хмельницького національного університету. – Режим доступу : <http://lib.khmnpu.edu.ua/>.
6. Модульне середовище для навчання ХНУ. – Режим доступу : <https://msn.khmnpu.edu.ua/>.
7. Портал сучасних педагогічних ресурсів. – Режим доступу : <http://www.intellect-invest.org.ua>
8. Освіта.УА. – Режим доступу : <http://osvita.ua>
9. Інформаційний сайт мережі освітньої інформації ЄС EURYDICE: – Режим доступу : <http://www.eurydice.org/portal/page/portal/eurydice/EuryCountry>.
10. Інформаційний сайт Міжнародного бюро освіти ЮНЕСКО: – Режим доступу : <http://www.ibe.unesco.org/countries/countrydossiers.htm>.
11. Інформаційний сайт Європейського центру вищої освіти CEPES: – Режим доступу : <http://www.cepes.ro>.
12. Інформаційний сайт Світової ради товариств порівняльної педагогіки. – World Council of Comparative Education Societies. Режим доступу : <https://wcces-online.org/>
13. Інформаційний сайт Інституту педагогіки НАПН України. Відділ порівняльної педагогіки. <http://undip.org.ua/structure/research%20units/>
14. Інформаційний сайт Інституту педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна НАПН України. Відділ зарубіжних систем педагогічної освіти і освіти дорослих. iprood.com.ua/viddil-zarubijnih-sistem-pedagogichno-osviti-i-osviti-doroslih/
15. Інформаційний сайт Інституту професійно-технічної освіти НАПН України. Лабораторія зарубіжних систем професійної освіти і навчання. <https://ivet.edu.ua/labs/ivet>
16. Інформаційний сайт Української асоціації дослідників освіти (УАДО). Режим доступу : <https://www.uera.org.ua/uk/>
17. Інформаційний сайт Higher Education Special Interest Group. Режим доступу : <https://www.higheredsig.org/higher-education-institutes>.
18. Інформаційний сайт Comparative and International Education Society (CIES). Режим доступу : <https://www.cies.us/>
19. Інформація про системи освіти країн – членів ЄС на сайті інформаційної мережі EURYDICE. Режим доступу : <http://www.eurydice.org/portal/page/portal/eurydice/EuryCountry>.
20. Інформація про системи освіти країн – членів Міжнародного бюро освіти ЮНЕСКО (International Bureau of Education) на сайті інформаційної мережі ІВЕ : – Режим доступу : <http://www.ibe.unesco.org/countries/countrydossiers.htm>.